Wymagania edukacyjne z historii

Klasa druga technik automatyk, technik elektronik, technik informatyk

Ocenianie ma na celu:

1. *Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.*
2. *Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju.*
3. *Motywowanie ucznia do dalszej pracy.*
4. *Dostarczenie rodzicom/prawnym opiekunom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.*
5. *Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.*

I PODSTAWOWE WYMAGANIA

1. Znajomość faktografii, dat historycznych i pojęć historycznych
2. Umiejętność korzystania z mapy
3. Umiejętność analizy przekazów źródłowych
4. Stosowanie posiadanej wiedzy do opisu wydarzeń historycznych:
5. wyjaśnianie przebiegu procesu historycznego:
6. Uczeń jest zobowiązany do systematycznego prowadzenia zeszytu przedmiotowego.
7. Uczeń ma obowiązek przystąpić do każdego ważnego sprawdzianu pisemnego

II WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH

Wymagania edukacyjne określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla III etapu (po szkole podstawowej).

1.Nowe perspektywy: odrodzenie

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia cechy renesansu;
• przedstawia poglądy Niccolo Machiavelliego;
• przedstawia osiągnięcia Mikołaja Kopernika;
Na ocenę dostateczną uczeń:
• wymienia cechy humanizmu;
• przedstawia poglądy Tomasza Morusa;
• wymienia cechy literatury renesansu;
Na ocenę dobrą uczeń:
• charakteryzuje czynniki sprzyjające rozwojowi renesansu i humanizmu;
• charakteryzuje literaturę renesansu;
• przedstawia rozwój nauki w epoce odrodzenia;

Na ocenę bardzo dobrą uczeń:
• wyjaśnia, dlaczego renesans rozpoczął się w miastach włoskich;
• przedstawia proces rozprzestrzeniania się idei renesansu w Europie;
Na ocenę calującą uczeń:
• porównuje sylwetki Erazma z Rotterdamu i Leonarda da Vinci jako ludzi renesansu;

2. Sztuka renesansu
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia przykładowe cechy architektury renesansowej;
• wymienia przykładowych twórców renesansu;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• rozpoznaje zabytki architektury renesansowej;
• wymienia przykładowych twórców renesansu i niektóre ich dzieła;
Na ocenę dobry uczeń:
• przedstawia cechy rzeźby i malarstwa renesansowego;
• charakteryzuje rolę mecenatu papieskiego w rozwoju sztuki renesansu;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• charakteryzuje rolę mecenatu świeckiego w rozwoju sztuki renesansu;
• porównuje rolę, jaką odgrywała sztuka w średniowieczu i renesansie;
Na ocenę celujący uczeń:
• przedstawia różnice i podobieństwa architektury i malarstwa renesansowego w różnych regionach Europy;

3. Europejczycy odkrywają daleki świat
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• pokazuje na mapie trasy wypraw i obszary odkryte przez Portugalczyków i Hiszpanów;
• wymienia przykładowe przyczyny wielkich odkryć geograficznych;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• dzieli przykładowe przyczyny wielkich odkryć geograficznych na społeczne, gospodarcze i kulturalne;
• wymienia zmiany techniczne i wynalazki, które pozwoliły Europejczykom na podróże dalekomorskie;
Na ocenę dobry uczeń:
• wymienia przyczyny wielkich odkryć geograficznych dzieląc je na: polityczne, gospodarczo-społeczne i kulturalne;
• wyjaśnia, w jaki sposób zmiany techniczne umożliwiły Europejczykom podróże dalekomorskie;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• ocenia, czy zostały zrealizowane cele, które stawiano przed odkrywcami;
• wyjaśnia, dlaczego Portugalczycy i Hiszpanie jako pierwsi rozpoczęli wyprawy odkrywcze;
Na ocenę celujący uczeń:
• przedstawia działalność księcia Henryka Żeglarza i jej wpływ na odkrycia Portugalczyków;
• przedstawia wybrane kultury prekolumbijskie;

4. Jak odkrycia geograficzne zmieniły Europę i świat
Na ocenę dopuszczającą uczeń:

• wymienia inne państwa, które włączyły się do ekspansji kolonialnej;
• pokazuje na mapie tereny przez nie zajęte;
• przedstawia rozwój handlu w epoce nowożytnej;

Na ocenę dostateczny uczeń:
• charakteryzuje sposób zajmowania i organizację odkrytych terenów przez Portugalczyków i Hiszpanów;
• wymienia skutki wielkich odkryć geograficznych dla Europy;
• wyjaśnia pojęcie rewolucji cen;
Na ocenę dobry uczeń:
• porównuje organizację zajmowanych terenów przez Hiszpanów i Portugalczyków i wyjaśnia przyczyny różnic;
• wymienia skutki wielkich odkryć geograficznych dla Nowego Świata;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• wyjaśnia wpływ wielkich odkryć geograficznych na przemiany w gospodarce europejskiej;
• charakteryzuje zmiany, które zaszły w Nowym Świecie w wyniku jego podboju przez Europejczyków;
Na ocenę celujący uczeń:
• przedstawia rolę traktatu z Tordesillas;
• porównuje wyobrażenia Europejczyków o nieznanych ludach w XV w. i współcześnie;

5. Podział zachodniego chrześcijaństwa
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• pokazuje na mapie zasięg wyznań protestanckich;
• przedstawia zasady wyznań protestanckich: luteranizmu, kalwinizmu;
• wymienia postanowienia pokoju augsburskiego i edyktu nantejskiego;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wymienia przykładowe przyczyny reformacji;
• przedstawia organizację kościołów protestanckich: luterańskiego, kalwińskiego;
• przedstawia powstanie kościoła anglikańskiego;
Na ocenę dobry uczeń:
• przedstawia związki pomiędzy przyczyny reformacji religijnymi, gospodarczo-społecznymi i politycznymi;
• porównuje zasady i organizację kościołów protestanckich: luterańskiego i kalwińskiego;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• wyjaśnia, jaki wpływ na sukcesy reformacji miała sytuacja w Kościele katolickim w XVI w.
• wyjaśnia, dlaczego wyznanie kalwińskie uzyskało poparcie w Niderlandach;
Na ocenę celujący uczeń:
• porównuje postanowienia pokoju augsburskiego i edyktu nantejskiego;

6. Kościół katolicki wobec wyzwań reformacji

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia przykładowe postanowienia soboru trydenckiego;
• wymienia przykładowe formy działalności jezuitów;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wymienia postanowienia soboru trydenckiego;
• wymienia formy działalności jezuitów;
• charakteryzuje działalność Świętej Inkwizycji;
• wyjaśnia, co to był Indeks Ksiąg Zakazanych;
Na ocenę dobry uczeń:
• dzieli postanowienia soboru trydenckiego na dotyczące doktryny wiary i reformy kleru;
• ocenia, które z nich były reakcją na zarzuty protestantów wobec Kościoła katolickiego;
• charakteryzuje szkolnictwo jezuickie;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:

• przedstawia rolę sztuki w propagowaniu wiary;
• charakteryzuje działalność misyjną jezuitów i ich stosunek do miejscowych kultur;
Na ocenę celujący uczeń:
• porównuje wystrój zboru protestanckiego i kościoła katolickiego i wyjaśnia przyczyny różnic;
• wyjaśnia, jaki wpływ na inne dziedziny życia miały wyznania protestanckie np. gospodarkę;

7. Rzeczpospolita i państwa ościenne

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia przyczyny wojny z Zakonem Krzyżackim;
• wymienia postanowienia pokoju krakowskiego (hołd pruski);
• pokazuje na mapie tereny Inflant i ziemie, które przypadły Polsce i Litwie po sekularyzacji Zakonu Kawalerów Mieczowych;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wymienia przyczyny i skutki wojny o Inflanty w XVI w.;
• wymienia więzi, jakie łączyły Jagiellonów i Habsburgów;
• przedstawia konsekwencje układu dynastycznego zawartego między Jagiellonami a Habsburgami;
Na ocenę dobry uczeń:
• pokazuje na mapie obszary sporne między Jagiellonami a Turcją;
• wymienia przyczyny konfliktu z Rosją;
• przedstawia znaczenie bitwy pod Orszą;
• przedstawia wojnę o Inflanty jako element rywalizacji o wpływy nad Bałtykiem;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• wyjaśnia, na czym polegał program dominium Maris Baltici;
• przedstawia działania ostatnich Jagiellonów (oprócz wojny o Inflanty), które miały na celu jego realizację;
• przedstawia proces inkorporacji Mazowsza do Korony;
• ocenia politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów;
Na ocenę celujący uczeń:
• przedstawia stosunki ostatnich Jagiellonów z Gdańskiem i rolę tego miasta w realizacji programu dominium Maris Baltici;

8. Demokracja szlachecka. Rzeczpospolita Obojga Narodów

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia uprawnienia sejmu;
• wymienia postanowienia unii lubelskiej;
• wymienia przykładowe sukcesy ruchu egzekucyjnego;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• przedstawia rozwarstwienie stanu szlacheckiego w Polsce;
• wymienia przyczyny przekształcenia unii personalnej w unię realną;
• wyjaśnia, jaką rolę odegrała konstytucja Nihil novi w procesie kształtowania się demokracji szlacheckiej;
Na ocenę dobry uczeń:

• przedstawia pozycję polityczną szlachty;
• przedstawia strukturę i sposób obradowania sejmu;
• charakteryzuje problemy związane z zawarciem unii lubelskiej;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:

• wyjaśnia genezę powstania szlacheckiego ruchu egzekucyjnego;
• wyjaśnia, jaką rolę odegrał szlachecki ruch egzekucji praw w kształtowaniu się demokracji szlacheckiej;
• wyjaśnia, dlaczego ustrój Rzeczypospolitej w XVI w. nazywa się demokracją szlachec
Na ocenę celujący uczeń:
• przedstawia pozycję i uprawnienia króla w systemie demokracji szlacheckiej;

9. Pierwsi królowie elekcyjni

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia postanowienia artykułów henrykowskich;
• przedstawia sposób wyboru króla po śmierci Zygmunta Augusta;
• wymienia przykładowych kandydatów do tronu polskiego w czasie pierwszej wolnej elekcji;
• pokazuje na mapie tereny przyłączone do Rzeczypospolitej przez Stefana Batorego;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• przedstawia organizację wolnych elekcji po wygaśnięciu dynastii Jagiellonów;
• wymienia dokumenty, które musiał zaprzysiąc nowo wybrany władca;
• wymienia przyczyny i skutki wojen Stefana Batorego z Rosją;
• pokazuje na mapie wyprawy Stefana Batorego na Rosję;
Na ocenę dobry uczeń:
• wyjaśnia, w jaki sposób szlachta zabezpieczyła swoje prawa przed dążeniami absolutystycznymi kandydatów do tronu polskiego;
• przedstawia cele polityki zagranicznej Stefana Batorego i ocenia ich realizację;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• charakteryzuje elekcję Henryka Walezego;
• wyjaśnia związki między polityką wewnętrzną Stefana Batorego (sądy, wojsko) a polityką zagraniczną;
Na ocenę celujący uczeń:
• przedstawia stosunki Stefana Batorego z Gdańskiem;
• charakteryzuje rolę Jana Zamoyskiego u boku Stefana Batorego;

10. Rzeczpospolita Obojga Narodów – narody i religie

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia przyczyny reformacji w Rzeczypospolitej;
• wymienia wyznania protestanckie, które stały się popularne wśród społeczeństwa Rzeczypospolitej;
• wymienia przykładowe narody zamieszkujące Rzeczpospolitą w XVI w.;
• wymienia najważniejsze postanowienie konfederacji warszawskiej;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• przedstawia strukturę społeczną, etniczną i wyznaniową Rzeczypospolitej w XVI w.;
• wskazuje na związki między grupą etniczną a wyznaniem;
• wymienia postanowienia konfederacji warszawskiej;
Na ocenę dobry uczeń:
• wymienia grupy społeczne, które przyjęły luteranizm i te, które przyjęły kalwinizm;
• wyjaśnia, na czym polegała wyjątkowość konfederacji warszawskiej na tle stosunków religijnych w Europie;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• przedstawia sytuację demograficzną w Rzeczypospolitej w XVI w.;
• wyjaśnia, które wyznania protestanckie cieszyły się popularnością w poszczególnych grupach społeczeństwa Rzeczypospolitej;

• wyjaśnia, dlaczego arianie nie byli popularni wśród szlachty;
Na ocenę celujący uczeń:
• uzasadnia, stwierdzenie, że Rzeczpospolita była państwem bez stosów, przywołując różnorodne argumenty;

11. Gospodarka Rzeczypospolitej Obojga Narodów

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• pokazuje na mapie obszar Rzeczypospolitej i rejony wydobycia surowców i kierunki handlu;
• wymienia towary eksportowane i importowane przez Rzeczpospolitą;
• wymienia przyczyny kształtowania się folwarku pańszczyźnianego;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• przedstawia proces powiększania ziemi folwarcznej;
• wymienia grupy, kosztem który szlachcic zwiększał areał folwarku;
• przedstawia pozycję Gdańska w handlu Rzeczypospolitej;
• przedstawia rolę handlu zbożem dla rozwoju gospodarczego Rzeczypospolitej;
Na ocenę dobry uczeń:
• wyjaśnia przyczyny kształtowania się folwarku pańszczyźnianego z uwzględnieniem sytuacji gospodarczej na Zachodzie Europy;
• wymienia ograniczenia nakładane na chłopów przez szlachtę;
• charakteryzuje pozycję miast i mieszczaństwa w Rzeczypospolitej;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• wyjaśnia, które regiony najbardziej korzystały na handlu zbożem;
• ocenia bilans handlowy Rzeczypospolitej;
• wyjaśnia przyczyny ograniczeń nakładanych na chłopów przez szlachtę;
• porównuje gospodarkę rolną w Europie Zachodniej i Wschodniej;
Na ocenę celujący uczeń:
• wyjaśnia, dlaczego szlachta nakładała ograniczenia na mieszczan;
• ocenia możliwości rozwoju miast w gospodarce folwarczno-pańszczyźnianej;

12. Kultura złotego wieku

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia cechy architektury renesansowej w Polsce oraz przykładowe zabytki;
• wymienia przykładowych pisarzy odrodzenia w Polsce i ich dzieła;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wymienia cechy sztuki renesansowej w Polsce oraz przykładowe zabytki;
• rozpoznaje budowle renesansowe;
• przedstawia rolę Krakowa jako ośrodka kulturowego i naukowego;
Na ocenę dobry uczeń:
• przedstawia rolę mecenatu królewskiego i magnackiego w rozwoju kultury polskiego odrodzenia;
• porównuje poglądy na państwo i społeczeństwo Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Stanisława Orzechowskiego;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:

• charakteryzuje czynniki, które sprzyjały rozwojowi humanizmu i renesansu na ziemiach Rzeczypospolitej;
• ocenia rolę fundacji Zamościa Jana Zamoyskiego w rozwoju kultury w Rzeczypospolitej w epoce odrodzenia;
Na ocenę celujący uczeń:

• przedstawia wkład protestantów w rozwój kultury polskiej epoki renesansu;
• wymienia przykładowych twórców i zabytki związane z kręgiem protestanckim;

13. „Państwo to ja". Absolutyzm francuski

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia przykładowe kompetencje monarchy;
• definiuje pojęcie racja stanu;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wymienia czynniki, które utrudniały centralizacje władzy we Francji;
• wyjaśnia, na kim opierał się monarcha wprowadzając absolutyzm;
Na ocenę dobry uczeń:
• wymienia działania podejmowane w celu centralizacji władzy i ujednolicenia państwa francuskiego;
• przedstawia rolę Wersalu;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• przedstawia pozycję monarchy w monarchii absolutnej;
• charakteryzuje znaczenie Wersalu jako symbolu absolutyzmu francuskiego;
Na ocenę celujący uczeń:
• przedstawia oddziaływanie dworu w Wersalu na inne dwory europejskie;
• wyjaśnia, w jaki sposób polityka Jean-Baptiste Colberta przyczyniła się do wzmocnienia Francji;

14. Rewolucja i triumf monarchii parlamentarnej w Anglii

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia przyczyny rewolucji w Anglii;
• wymienia skutki chwalebnej rewolucji;
• wymienia dokumenty, które ukształtowały ustrój w Anglii na przełomie XVII/XVIII w.;
• wymienia przykładowe cechy monarchii parlamentarnej w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wymienia zmiany, które zaszły w Anglii w wyniku wojny domowej;
• wymienia przyczyny chwalebnej rewolucji;
• wymienia cechy monarchii parlamentarnej w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.;
• porównuje uprawnienia monarchy we Francji i w Anglii w końcu XVII w.;
Na ocenę dobry uczeń:
• przedstawia stosunki pierwszych Stuartów z parlamentem i wyjaśnia przyczyny konfliktów;
• przedstawia rolę Olivera Cromwella po rewolucji angielskiej;
• przedstawia pozycję i uprawnienia parlamentu w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• przedstawia rolę Olivera Cromwella w trakcie rewolucji angielskiej;
• przedstawia pozycję i uprawnienia króla w Anglii i wzajemne relacje króla i parlamentu na przełomie XVII i XVIII w.;
• przedstawia zasady ustrojowe panujące we Francji i w Anglii w XVII w.;
Na ocenę celujący uczeń:
• wyjaśnia sformułowanie, że w Anglii król panuje a nie rządzi;
• porównuje pozycję i uprawnienia parlamentu angielskiego (przełom XVII i XVIII w.) i sejmu polskiego (koniec XVI w.);

15. Wojna trzydziestoletnia. Rywalizacja mocarstw w XVII w.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia przykładowe przyczyny wojny trzydziestoletniej;
• pokazuje na mapie zmiany terytorialne, które zaszły na mocy pokoju westfalskiego;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wymienia przyczyny wojny trzydziestoletniej;
• wymienia obozy walczące w wojnie trzydziestoletniej;
• wyjaśnia, dlaczego Francja przyłączyła się do wojny trzydziestoletniej po stronie protestantów;
Na ocenę dobry uczeń:
• wymienia skutki wojny trzydziestoletniej, dzieląc je na religijne, ustrojowe i polityczne;
• przedstawia układ sił w Europie po wojnie trzydziestoletniej;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• przedstawia, w jaki sposób wojna dotknęła ludność cywilną;
• charakteryzuje politykę zagraniczną Francji w XVII w.;
Na ocenę celujący uczeń:
• wyjaśnia związki pomiędzy przyczynami religijnymi, politycznymi i gospodarczymi wojny trzydziestoletniej;
• przedstawia znaczenie bitwy pod Białą Górą dla Czechów;\

16. Kultura europejska w XVII w.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• definiuje pojęcia racjonalizmu i empiryzmu;
• wymienia cechy architektury baroku i przykłady zabytków;
• wymienia przykładowych pisarzy doby baroku i ich dzieła;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wymienia cechy sztuki baroku i przykłady zabytków;
• rozpoznaje dzieła sztuki barokowej;
• wymienia przykładowych kompozytorów doby baroku i ich dzieła;
Na ocenę dobry uczeń:
• porównuje różne sposoby badawcze, które rozwinęły się w XVII w.
• przedstawia literaturę i muzykę doby baroku;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• porównuje rożne nurty w sztuce baroku;
• przedstawia rolę Francji i Niderlandów w rozwoju kultury epoki baroku;
Na ocenę celujący uczeń:
• przedstawia osiągnięcia naukowe i wynalazki XVII w.;

17. Konflikty Rzeczypospolitej w I poł. XVII w.
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach polsko-szwedzkich w I poł. XVII w.;
• pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach z Rosją w I poł. XVII w.;
• wymienia przyczyny wojen polsko-szwedzkich w I poł. XVII w.;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• pokazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew z Rosją i Turcją w I poł. XVII w.;
• pokazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew z wojen polsko-szwedzkich w I poł. XVII w.;
• wymienia skutki wojen polsko-szwedzkich w I poł. XVII w.;

• wymienia przyczyny wojen z Rosją i Turcją w I poł. XVII w.;
Na ocenę dobry uczeń:
• charakteryzuje dymitriady, wyjaśnia, dlaczego nie są one traktowane jako wojna Rzeczypospolitej z Rosją;
• przedstawia warunki umowy Stanisława Żółkiewskiego z bojarami rosyjskimi;
• przedstawia międzynarodowe uwarunkowania wojen polsko-szwedzkich w I poł. XVII w
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• ocenia szanse realizacji umowy Stanisława Żółkiewskiego z bojarami;
• wyjaśnia wpływ sytuacji międzynarodowej na postanowienia rozejmów zawieranych ze Szwecją;
• wyjaśnia wpływ sytuacji międzynarodowej na wybuch wojny Rzeczypospolitej z Turcją;
Na ocenę celujący uczeń:
• porównuje działalność dwóch hetmanów:
Jana Karola Chodkiewicza i Stanisława Żółkiewskiego;

17. Kozacy, Moskwa i Rzeczpospolita w II poł. XVII w.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• pokazuje na mapie zasięg powstania Chmielnickiego i najważniejsze bitwy;
• pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnie z Rosją w II poł. XVII w.;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wymienia przyczyny powstania Chmielnickiego;
• wymienia przyczyny wojny z Rosją w II poł. XVII w.;
Na ocenę dobry uczeń:
• przedstawia różnorodność konfliktów na Ukrainie i wskazuje na ich związek z wybuchem powstania Chmielnickiego;
• wymienia postanowienia ugód z Kozakami i wyjaśnia, co było przyczyną zmian warunków;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• ocenia, która z ugód dawała największe uprawnienia ludności ruskiej i jakie były szanse na ich realizację;
• ocenia skutki wojen z Rosją dla Rzeczypospolitej;
Na ocenę celujący uczeń:
• wyjaśnia, w jakich okolicznościach powrócono do koncepcji Rzeczypospolitej Trojga Narodów;

18. Rzeczpospolita i Szwecja: potop

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• pokazuje na mapie zasięg potopu szwedzkiego i miejsca najważniejszych bitew;
• wymienia przyczyny potopu szwedzkiego;
• wymienia postanowienia pokoju w Oliwie;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• charakteryzuje postawy szlachty wobec Szwedów w czasie potopu szwedzkiego;
• wymienia sojuszników polskich w trakcie potopu szwedzkiego;
Na ocenę dobry uczeń:

• przedstawia postanowienia układu w Radnot;
• przedstawia okoliczności podpisania i postanowienia traktatów welawsko-bydgoskich;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• ocenia skutki wojen ze Szwedami dla Rzeczypospolitej biorąc pod uwagę kwestie polityczne, gospodarcze i kulturalne;

• ocenia, jakie zagrożenie mogła stanowić dla Rzeczypospolitej niezależność Prus Książęcych;

Na ocenę celujący uczeń:

• porównuje postępowanie wobec Szwedów Janusza Radziwiłła i Stefana Czarnieckiego;
• ocenia, przez kogo Janusz Radziwiłł może być uważany za patriotę, a przez kogo za zdrajcę;

19. Rzeczpospolita i imperium osmańskie. Wiktoria wiedeńska

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

• pokazuje na mapie obszary zajęte przez Imperium Osmańskie;
• pokazuje na mapie miejsca bitew z Turkami w II poł. XVII w.;

Na ocenę dostateczny uczeń:

• wymienia przyczyny wojen z Turcją w II poł. XVII w.;
• pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach z Turcją w II poł. XVII w. (traktat w Buczaczu, rozejm w Żurawnie, pokój w Karłowicach);

Na ocenę dobry uczeń:

• porównuje postanowienia traktatu w Buczaczu i rozejmu w Żurawnie;
• przedstawia znaczenie wiktorii wiedeńskiej;

Na ocenę bardzo dobry uczeń:

• przedstawia postawy Tatarów zamieszkujących Rzeczpospolitą w czasie wojen z Turcją;
• ocenia, czy wiktoria wiedeńska przyniosła efekty proporcjonalne do odniesionego zwycięstwa;

Na ocenę celujący uczeń:

• daje przykłady przedstawiania wiktorii wiedeńskiej w literaturze i sztuce;

20. Rzeczpospolita w XVII w. – kryzys państwa

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

• wymienia przykładowe skutki gospodarczo-społeczne wojen XVII-wiecznych dla Rzeczypospolitej;
• wymienia przykładowe reformy ustrojowe proponowane przez królów z dynastii Wazów;

Na ocenę dostateczny uczeń:

• charakteryzuje sytuację majątkową magnaterii;
• przedstawia funkcjonowanie sejmu walnego w XVII w. i wyjaśnia, co utrudniało przyjmowanie konstytucji;

Na ocenę dobry uczeń:

• przedstawia reakcję szlachty na reformy ustrojowe proponowane przez Wazów;
• wymienia czynniki, które przyczyniły się do wzrostu pozycji magnaterii w Rzeczypospolitej;
• wymienia przyczyny zawarcia i postanowienia unii brzeskiej;

Na ocenę bardzo dobry uczeń:

• wyjaśnia, jak wojny XVII w. prowadzone przez Rzeczpospolitą wpłynęły na sytuację religijną w państwie;
• ocenia, czy w II poł. XVII w. możemy mówić o oligarchii magnackiej jako formie ustroju Rzeczypospolitej;
• przedstawia zależności między demograficznymi i gospodarczymi skutkami wojen XVII-wiecznych dla Rzeczypospolitej, uwzględnia również kontekst europejski;

Na ocenę celujący uczeń:

• wyjaśnia, czy Piotr Skarga mógł wspierać i w jaki sposób projekty reform ustrojowych Zygmunta III Wazy;

21. Kultura Rzeczypospolitej w XVII w.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia cechy architektury baroku i podaje przykładowe zabytki z terenu Rzeczypospolitej;
• wymienia cechy sarmatyzmu;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wymienia cechy sztuki baroku i podaje przykładowe zabytki z terenów Rzeczypospolitej;
• rozpoznaje budowle barokowe z terenów Rzeczypospolitej;
• wymienia gatunki literackie, które rozwinęły się w epoce baroku i przykładowych twórców;
Na ocenę dobry uczeń:
• przedstawia wpływy wschodnie w kulturze sarmackiej;
• wymienia tematykę i cechy charakterystyczne piśmiennictwa polskiego epoki baroku oraz twórców;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• wyjaśnia, w jaki sposób ideologia sarmatyzmu wpływała na obyczajowość szlachty;
• wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja polityczna wpływała na postawy i przekonania szlachty;
Na ocenę celujący uczeń:
• ocenia, na ile Nowe Ateny… księdza Benedykta Chmielowskiego oddają poziom wykształcenia szlachty polskiej XVII w.;

22. Postęp techniczny i przemiany gospodarcze w XVIII stuleciu

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia czynniki, które sprzyjały wzrostowi demograficznemu w XVIII w.;
• wymienia wynalazki XVIII-wieczne;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wymienia zmiany, które zaszły w rolnictwie w XVIII w.;
• wyjaśnia, jaką rolę w rozwoju przemysłu odegrała maszyna parowa;
• wymienia założenia liberalizmu ekonomicznego;
Na ocenę dobry uczeń:
• wyjaśnia, w jaki sposób warunki życia i przemiany w rolnictwie wpłynęły na wzrost demograficzny w XVIII w.;
• wyjaśnia związki między zmianami w rolnictwie a rewolucją przemysłową;
• wymienia skutki przemian gospodarczych w XVIII w.;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• wyjaśnia, dlaczego do przemian gospodarczych na szeroką skalę najwcześniej doszło w Wielkiej Brytanii;
• przedstawia przemiany w transporcie w XVIII w.;
• przedstawia przemiany w przemyśle w XVIII w. i ich wpływ na życie ludzi;
Na ocenę celujący uczeń:
• ocenia metody stosowane przez Edwarda Jennera przy szukaniu szczepionki;
• wyjaśnia kim byli luddyści i jaki był cel ich działania;

24. Oświecenie w Europie
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia idee oświecenia;
• przedstawia poglądy Monteskiusza;
• wymienia cechy kultury klasycystycznej;

Na ocenę dostateczny uczeń:
• wymienia sposoby propagowania idei oświecenia;
• przedstawia poglądy Jean Jacques'a Rousseau;
• podaje definicję absolutyzmu oświeconego;
Na ocenę dobry uczeń:
• wyjaśnia przyczyny rozwoju filozofii oświecenia;
• porównuje poglądy filozofów oświecenia na władzę;
• wymienia przykładowe dzieła sztuki klasycystycznej;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• przedstawia poglądy filozofów oświecenia na religię;
• przedstawia rolę Encyklopedii…. i salonów filozoficznych w rozwoju myśli oświeceniowej;
• charakteryzuje absolutyzm oświecony;
Na ocenę celujący uczeń:
• przedstawia rolę salonów literackich i kobiet je prowadzących w rozwoju kultury epoki oświecenia;
• przedstawia rozwój nauki i oświaty w epoce oświecenia;

25. Rosja w XVIII w. – początki mocarstwa
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w Rosji;
• wymienia cele wojny północnej stawiane przez Rosję;
• pokazuje na mapie ekspansję terytorialną Rosji;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• dzieli przeprowadzone przez Piotra I reformy na administracyjne, wojskowe i kulturalne;
• przedstawia rolę Petersburga;
• wymienia reformy Katarzyny II i wskazuje, w jakich dziedzinach kontynuowała ona reformy Piotra I;
Na ocenę dobry uczeń:
• przedstawia cele wprowadzania poszczególnych grup reform w Rosji;
• wyjaśnia, na czym polegał proces europeizacji Rosji podjęty przez Piotra I;
• przedstawia przebieg i skutki wojny północnej;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• charakteryzuje politykę carów wobec cerkwi prawosławnej;
• wyjaśnia, na czym polegała idea Moskwy jako Trzeciego Rzymu;
• uzasadnia, że mimo przeprowadzanych reform w przypadku Rosji możemy w dalszym ciągu mówić o samodzierżawiu;
Na ocenę celujący uczeń:
• wyjaśnia, dlaczego Petersburg był nazywany Wenecją Północy a Katarzyna II – Semiramidą Północy;

26. Absolutyzm oświecony w Prusach i Austrii w XVIII w.
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w Prusach i Austrii;
• pokazuje na mapie obszar Prus w końcu XVIII w.;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• dzieli reformy przeprowadzone w Prusach i Austrii na administracyjne, gospodarcze i związane z epoką oświecenia;
• wyjaśnia, które reformy w Prusach wzmacniały ich pozycję międzynarodową;
• charakteryzuje politykę józefinizmu;
Na ocenę dobry uczeń:

• przedstawia cele wprowadzania poszczególnych grup reform w Prusach i Austrii;
• wyjaśnia w jaki sposób przeprowadzane reformy wpływały na wzmocnienie władzy monarszej;

Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• wyjaśnia, jakie znaczenie gospodarcze miały tereny zajęte przez Prusy w XVIII w.;
• wyjaśnia, jak Fryderyk II i Józef II widzieli rolę władcy;

Na ocenę celujący uczeń:
• porównuje politykę Marii Teresy wobec Czechów i Węgrów;
• wyjaśnia, co było przyczyną różnic;

27. Powstanie Stanów Zjednoczonych

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia przyczyny wojny o niepodległość;
• pokazuje na mapie najważniejsze miejsca bitew z udziałem Polaków;
• wymienia federalne organy władzy i przykładowe ich kompetencje;

Na ocenę dostateczny uczeń:
• przedstawia organizację kolonii angielskich w poł. XVIII w.;
• przedstawia politykę Wielkiej Brytanii wobec kolonii;
• wymienia kompetencje federalnych organów władzy i charakteryzuje wzajemne relacje między nimi;

Na ocenę dobry uczeń:
• wyjaśnia, w jaki sposób polityka gospodarcza Wielkiej Brytanii wobec kolonii doprowadziła do konfliktu kolonii z metropolią;
• wyjaśnia wpływ idei oświecenia na stosunki kolonii z Wielką Brytanią;
• przedstawia realizację idei oświeceniowych w Deklaracji Niepodległości;

Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• charakteryzuje różne przyczyny wojny o niepodległość i wskazuje na związki między nimi;
• przedstawia stosunek państw i społeczeństw Europy do wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych;
• przedstawia realizację idei oświeceniowych w Konstytucji Stanów Zjednoczonych;

Na ocenę celujący uczeń:
• prezentuje sylwetki Ojców Założycieli;

28. Naród przeciw królowi. Rewolucja francuska

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia przykładowe przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej;
• wymienia postanowienia Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela;
• wymienia organy władzy i ich kompetencje wprowadzone na mocy konstytucji z 1791 r.;
• wymienia przyczyny wojny z Austrią;
• wymienia kluby polityczne z czasów Wielkiej Rewolucji Francuskiej;

Na ocenę dostateczny uczeń:
• dzieli przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej na ustrojowe, gospodarcze i społeczne;
• przedstawia proces kształtowania się Konstytuanty;
• przedstawia rolę klubów politycznych;
• przedstawia okoliczności wprowadzenia we Francji republiki;

Na ocenę dobry uczeń:
• wskazuje przykładowe związki przyczynowo- skutkowe między różnymi wydarzeniami, które doprowadziły do wybuchu Wielkiej Rewolucji Francuskiej;
• wyjaśnia wpływ idei oświeceniowych na wybuch Wielkiej Rewolucji Francuskiej;

• wymienia przykładowe przemiany społeczno-gospodarcze, które zaszły we Francji w latach 1789-1790;
• przedstawia realizację idei oświeceniowych w dokumentach przyjętych przez Konstytuantę;
• przedstawia przebieg wojny Francji z I koalicją;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• wskazuje związki przyczynowo- skutkowe między różnymi wydarzeniami, które doprowadziły do wybuchu Wielkiej Rewolucji Francuskiej;
• wymienia przemiany społeczno-gospodarcze, które zaszły we Francji w latach 1789-1790;
• wyjaśnia, które ze zmian społeczno-gospodarczych likwidowały przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej;
• wyjaśnia wpływ wojny Francji z I koalicją na utworzenie republiki i działania Konwentu;
• charakteryzuje stronnictwa polityczne działające w trakcie Wielkiej Rewolucji Francuskiej;
Na ocenę celujący uczeń:
• wyjaśnia znaczenie symboli Wielkiej Rewolucji Francuskiej;
• wymienia kręgi cywilizacyjne, z których niektóre z nich się wywodziły;

29. Francja republiką
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wyjaśnia, na czym polegał terror jakobiński;
• wymienia postanowienia konstytucji dyrektoriatu;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wymienia przyczyny zamachu thermidoriańskiego;
• wymienia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie francuskim w wyniku Wielkiej Rewolucji Francuskiej;
Na ocenę dobry uczeń:
• wyjaśnia, dlaczego w czasie wojny z I koalicją wzrosła pozycja jakobinów;
• charakteryzuje stosunek jakobinów do religii i Kościoła katolickiego;
• przedstawia różne oceny Wielkiej Rewolucji Francuskiej;
• przedstawia znaczenie Wielkiej Rewolucji Francuskiej;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• przedstawia opór społeczeństwa francuskiego wobec rządów jakobinów;
• przedstawia związek między dokumentami wydawanymi w czasie Wielkiej Rewolucji Francuskiej a przemianami społecznymi i życia politycznego we Francji;
• ocenia znaczenie Wielkiej Rewolucji Francuskiej;
Na ocenę celujący uczeń:
• interpretuje źródła ikonograficzne związane z dyktaturą jakobinów;

30. Rzeczpospolita w dobie unii polsko-saskiej
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
- Interpretuje w jakim celu zawarto sojusz Polsko- Saski
- Zna władców z dynastii saskiej i zna ich dokonania

• wymienia postanowienia sejmu niemego;
• wymienia przykładowe zmiany w kulturze w epoce saskiej;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• przedstawia przebieg elekcji Augusta II;
• przedstawia udział Rzeczypospolitej w wojnie północnej;
Na ocenę dobry uczeń:
• przedstawia przykłady ingerowania Rosji w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej;

• porównuje projekty reform przedstawione przez Stanisława Leszczyńskiego i Stanisława Konarskiego;
• wyjaśnia rolę mecenatu królewskiego w rozwoju kultury oświecenia;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• charakteryzuje stosunki między szlachtą a Augustem II;
• przedstawia sytuację gospodarczą Rzeczypospolitej w I poł. XVIII w.;
Na ocenę celujący uczeń:
• wyjaśnia, czy w I poł. XVIII w. możemy w dalszym ciągu traktować Rzeczpospolitą jako podmiot w stosunkach międzynarodowych;

31. Próby reform i pierwszy rozbiór Rzeczypospolitej
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w pierwszych latach Stanisława Augusta Poniatowskiego;
• wymienia prawa kardynalne;
• pokazuje na mapie tereny utracone przez Rzeczpospolitą podczas I rozbioru;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wyjaśnia, w jakich dziedzinach przeprowadzono reformy w pierwszych latach panowania Stanisława Augusta i dlaczego;
• wymienia przyczyny konfederacji barskiej;
• przedstawia okoliczności uchwalenia praw kardynalnych;
Na ocenę dobry uczeń:
• przedstawia stosunek szlachty do konieczności przeprowadzenia reform ustrojowych w Rzeczypospolitej i wyjaśnia, co wpływało na jej stanowisko;
• wymienia działania Rosji, które świadczą o jej ingerencji w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej;
• przedstawia skutki konfederacji barskiej;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• wyjaśnia, dlaczego sprawa dysydentów była łatwym pretekstem dla państw ościennych do ingerowania w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej;
• przedstawia argumenty państw zaborczych uzasadniające I rozbiór Rzeczypospolitej i reakcję Polaków;
• ocenia, które z państw zaborczych odniosło największe korzyści z rozbioru;
Na ocenę celujący uczeń:
• przedstawia, w jaki sposób Francja i Turcja wsparły konfederację barską;
• wyjaśnia, dlaczego Francja i Turcja wspierały Polaków przeciw Rosji;

32. Kultura doby oświecenia w Rzeczypospolitej
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• przedstawia zmiany w programach nauczania w szkołach w I poł. XVIII w.;
• przedstawia działalność i znaczenie Komisji Edukacji Narodowej;
• wymienia przykłady dzieł sztuki z XVIII w. i ich twórców;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wskazuje przemiany oświeceniowe w programach szkolnych;
• wyjaśnia rolę mecenatu Stanisława Augusta Poniatowskiego w rozwoju sztuki w II poł. XVIII w.;
• przedstawia działalność i znaczenie Towarzystwa Ksiąg Elementarnych;
Na ocenę dobry uczeń:
• charakteryzuje rozwój szkolnictwa w XVIII w.;
• wskazuje przemiany oświeceniowe w szkolnictwie Rzeczypospolitej;

• przedstawia rozwój kultury Rzeczypospolitej XVIII w.;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• wyjaśnia związki między kulturą a życiem politycznym w Rzeczypospolitej XVIII w.;
• przedstawia rolę czasopism wydawanych w Rzeczypospolitej;
Na ocenę celujący uczeń:
• przedstawia rolę Warszawy jako ośrodka kulturalnego XVIII-wiecznej Rzeczypospolitej;
• przedstawia wpływ mecenatu magnackiego na rozwój kultury;

33. Sejm Wielki i drugi rozbiór Rzeczypospolitej
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia przykłady działania Rady Nieustającej;
• wymienia stronnictwa działające w czasie Sejmu Wielkiego i najważniejsze punkty ich programów;
• wymienia najważniejsze postanowienia Konstytucji 3-go Maja;
• pokazuje na mapie tereny, które utraciła Rzeczpospolita w czasie II rozbioru;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• przedstawia strukturę Rady Nieustającej;
• charakteryzuje sytuację międzynarodową Rzeczypospolitej w czasie obrad Sejmu Wielkiego;
• wymienia postanowienia konstytucji o miastach i Konstytucji 3-go Maja;
• wskazuje nawiązania do myśli oświeceniowej w uchwałach Sejmu Wielkiego;
• wymienia skutki konfederacji targowickiej;
Na ocenę dobry uczeń:
• wyjaśnia, jaką rolę miała odgrywać Rada Nieustająca;
• wyjaśnia, jak sytuacja międzynarodowa wpłynęła na swobodę podejmowania decyzji na sejmie czteroletnim;
• wymienia reformy Sejmu Wielkiego i ocenia szanse ich wprowadzenia w życie;
• wymienia przyczyny podpisania konfederacji targowickiej i jej przywódców;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• przedstawia okoliczności uchwalenia konstytucji o miastach i wyjaśnia, jakie zmiany w funkcjonowaniu państwa mogła przynieść jej pełna realizacja;
• przedstawia przebieg konfederacji targowickiej, wojny w obronie Konstytucji 3-go Maja;
• przedstawia okoliczności II rozbioru Rzeczypospolitej;
• wyjaśnia, na co liczył Stanisław August Poniatowski przystępując do Targowicy;
Na ocenę celujący uczeń:
• ocenia, czy działania i ustępstwa Stanisława Augusta Poniatowskiego przyniosły oczekiwane przez króla efekty;

34. Insurekcja kościuszkowska. Upadek państwa
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia przyczyny insurekcji kościuszkowskiej;
• pokazuje na mapie miejsca walk w trakcie insurekcji kościuszkowskiej;
• pokazuje na mapie podział Rzeczypospolitej w wyniku trzeciego rozbioru;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wymienia skutki insurekcji kościuszkowskiej;
• wymienia postanowienia uniwersału połanieckiego;
• ocenia, które z państw rozbiorowych osiągnęło największe korzyści z zajętych ziem Rzeczypospolitej;
Na ocenę dobry uczeń:
• charakteryzuje sytuację polityczną Rzeczypospolitej po drugim rozbiorze;

• wymienia działania Tadeusza Kościuszki zmierzające do objęcia powstaniem, jak najszerszych kręgów społecznych;
• przedstawia okoliczności trzeciego rozbioru Rzeczypospolitej;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:

• przedstawia proces radykalizacji postaw Polaków w czasie insurekcji kościuszkowskiej;
• przedstawia stosunek Prus do powstania kościuszkowskiego;
• przedstawia udział chłopów w insurekcji kościuszkowskiej;
Na ocenę celujący uczeń:
• porównuje działalność Jakuba Jasińskiego i Jana Kilińskiego w trakcie insurekcji kościuszkowskiej;

35. Kształtowanie się systemu napoleońskiego w Europie
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• pokazuje na mapie nabytki terytorialne Francji w wyniku wojen napoleońskich i miejsca decydujących bitew;
• pokazuje na mapie państwa, które znalazły się w strefie wpływów Francji;
• pokazuje na mapie Związek Reński;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• przedstawia, w jaki sposób Napoleon wprowadził cesarstwo we Francji;
• wymienia przykładowe elementy polityki Napoleona wobec państw zależnych;
• wymienia przykładowe postanowienia Kodeksu Cywilnego;
Na ocenę dobry uczeń:
• charakteryzuje sytuację wewnętrzną we Francji w okresie konsulatu i cesarstwa;
• przedstawia strukturę systemu napoleońskiego w Europie i politykę Napoleona wobec państw zależnych;
• wymienia działania, jakie podjął Napoleon przeciwko Wielkiej Brytanii;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• wyjaśnia, co wpływało na to, że społeczeństwo francuskie popierało Napoleona Bonapartego;
• wyjaśnia, jakie były cele i co wpływało na działania Napoleona wobec Wielkiej Brytanii;
• ocenia skuteczność blokady kontynentalnej;
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wyjaśnia symbolikę na obrazach z różnych okresów kariery Napoleona Bonaparte;
• wymienia kręgi cywilizacyjne, z których niektóre z nich się wywodziły;

36. Napoleon a sprawa polska
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• pokazuje na mapie miejsca bitew stoczonych przez Legiony Polskie;
• wymienia działania Napoleona na ziemiach zaboru pruskiego;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• przedstawia powstanie i walki Legionów Polskich;
• przedstawia udział Polaków w wojnie z Prusami;
Na ocenę dobry uczeń:
• wymienia działania Polaków zmierzające do odzyskania niepodległości;
• przedstawia wpływ haseł rewolucji francuskiej na funkcjonowanie Legionów Polskich;
• charakteryzuje stosunek Napoleona do Polaków;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• charakteryzuje stosunek Napoleona do dążeń Polaków do odzyskania niepodległości;

• wyjaśnia, dlaczego Napoleon był zainteresowany udziałem Polaków w wojnie z Prusami w latach 1806-1807;

Na ocenę celujący uczeń:

• porównuje działania Jana Henryka Dąbrowskiego i Adama Jerzego Czartoryskiego w celu odzyskania przez Polaków niepodległości;
• przedstawia działania Polaków zmierzające do zachowania i rozwijania dorobku kulturalnego;

37. Księstwo Warszawskie

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• pokazuje na mapie obszar Księstwa Warszawskiego w 1808 r. i 1810 r.;
• pokazuje na mapie miejsca ważniejszych bitew, w których walczyli Polacy u boku lub w sojuszu z Napoleonem w Hiszpanii i z Austrią;

Na ocenę dostateczny uczeń:
• wymienia postanowienia konstytucji Księstwa Warszawskiego;
• wymienia korzyści, jakie osiągnęli Polacy z istnienia Księstwa Warszawskiego;

Na ocenę dobry uczeń:
• przedstawia okoliczności powstania Księstwa Warszawskiego;
• przedstawia rozwiązanie kwestii chłopskiej w Księstwie Warszawskim;
• przedstawia miejsce Księstwa Warszawskiego w systemie napoleońskim;

Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• wskazuje wzorce francuskie i tradycje polskie w konstytucji Księstwa Warszawskiego;
• przedstawia rolę Polaków, którzy brali udział w wojnach z Hiszpanią i Austrią;
• ocenia znaczenie istnienia Księstwa Warszawskiego dla Polaków;

Na ocenę celujący uczeń:
• wyjaśnia, dlaczego w Księstwie Warszawskim było prawo francuskie, pieniądze pruskie i król saski;
• wyjaśnia pojęcie sum bajońskich w czasach Księstwa Warszawskiego i współcześnie;

38. Upadek Napoleona

Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia przyczyny wojny z Rosją w 1812 r.;
• pokazuje na mapie miejsca bitew z ostatnich lat panowania Napoleona;
• wymienia, co pozostało po epoce napoleońskiej;

Na ocenę dostateczny uczeń:
• przedstawia sytuację Napoleona po przegranej w 1814 r.;
• przedstawia stosunek Polaków do Napoleona w ostatnich latach jego panowania i ich sytuację po jego upadku;
• wyjaśnia, co pozostało po epoce napoleońskiej dla Francji i Europy;

Na ocenę dobry uczeń:
• wyjaśnia, dlaczego Aleksander I przestał przestrzegać warunków pokoju z Tylży;
• przedstawia próbę odzyskania władzy przez Napoleona;

Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• przedstawia sytuację we Francji, która ułatwiła Napoleonowi podjęcie próby odzyskania władzy;
• porównuje sytuację Napoleona po przegranej w 1814 i 1815 r.;
• ocenia znaczenie epoki napoleońskiej w dziejach Francji i Europy;

Na ocenę celujący uczeń:
• ocenia Napoleona Bonapartego jako wodza i polityka na tle innych wybitnych wodzów;

39. Kongres wiedeński
Na ocenę dopuszczającą uczeń:

• wymienia zasady, zgodnie z którymi podejmowano decyzje na kongresie wiedeńskim;
• wymienia państwa, których przedstawiciele odgrywali największą rolę podczas obrad kongresu;
• wymienia przykładowe decyzje kongresu wiedeńskiego;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wyjaśnia, dlaczego został zwołany kongres wiedeński;
• pokazuje na mapie zmiany terytorialne związane z decyzjami kongresu wiedeńskiego;
• wyjaśnia, co to było Święte Przymierze;
Na ocenę dobry uczeń:
• łączy podejmowane na kongresie wiedeńskim decyzje z zasadami, zgodnie z którymi je podejmowano;
• charakteryzuje cele Świętego Przymierza;
• porównuje mapę Europy z okresu napoleońskiego i po kongresie wiedeńskim;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• wyjaśnia, dlaczego kongres wiedeński określa się tańczącym kongresem;
• porównuje mapy Europy z okresu napoleońskiego oraz po kongresie wiedeńskim i wyjaśnia przyczyny najważniejszych różnic;
• charakteryzuje układ sił w Europie po kongresie wiedeńskim;
Na ocenę celujący uczeń:
• na wybranych przykładach przedstawia rolę kobiet na kongresie wiedeńskim;

40. Wiek pary i węgla. Rewolucja przemysłowa
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia czynniki, które wpływają na zmiany demograficzne w Europie;
• przedstawia warunki życia robotników;
• wymienia grupy społeczne, które powstały w wyniku rewolucji przemysłowej;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• definiuje pojęcia: industrializacja, urbanizacja, migracja;
• wyjaśnia, z jakimi zmianami w gospodarce był związany proces industrializacji i urbanizacji;
• wyjaśnia, jak zmiany w transporcie wpłynęły na gospodarkę;
Na ocenę dobry uczeń:
• wyjaśnia, z jakimi zmianami w gospodarce były związane procesy migracyjne w Europie;
• charakteryzuje zmiany struktury społecznej związane z rewolucja przemysłową;
• wyjaśnia, jak zmiany w transporcie i komunikacji wpłynęły na życie ludzi;
• wymienia najważniejsze osiągnięcia nauki w I poł. XIX w.;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• przedstawia rozwój nauki w I poł. XIX w.;
• ocenia, które z wynalazków mogły poprawić warunki życia ludności;
• wyjaśnia, co wpłynęło na poprawę sytuacji robotników;
• wyjaśnia, co spowodowało, że rewolucja przemysłowa miała miejsce najwcześniej w Anglii, a dopiero później stopniowo na kontynencie;
Na ocenę celujący uczeń:
• na podstawie materiałów z podręcznika i innych źródeł przedstawia zmiany w krajobrazie Europy Zachodniej, które zaszły w wyniku rewolucji przemysłowej;

41. Główne nurty polityczne w Europie w I poł. XIX w.
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia główne założenia ideologii liberalnej;
• wymienia główne założenia ideologii konserwatywnej;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wymienia główne założenia komunizmu;
• przedstawia najważniejsze cechy romantyzmu;
• wymienia przykładowych twórców romantyzmu;
Na ocenę dobry uczeń:
• wyjaśnia, dlaczego doszło do powstania ideologii socjalistycznej;
• charakteryzuje socjalizm utopijny;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• przedstawia proces kształtowania się tożsamości narodowej;
• porównuje socjalizm utopijny i komunizm;
• wskazuje realizację cech romantyzmu w dziełach kultury;
Na ocenę celujący uczeń:
• charakteryzuje działalność liberałów w Europie;
• przedstawia zaangażowanie artystów w sprawy społeczne i polityczne w I poł. XIX;

42. Wiosna Ludów w Europie. Wojna krymska
Na ocenę dopuszczającą uczeń:
• wymienia najważniejsze przyczyny Wiosny Ludów;
• wymienia państwa, w których doszło do wystąpień w czasie Wiosny Ludów;
• pokazuje na mapie rejon, gdzie toczyła się wojna krymska;
• wymienia skutki wojny krymskiej;
Na ocenę dostateczny uczeń:
• wymienia przyczyny Wiosny Ludów we Francji i państwach niemieckich;
• przedstawia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1849 r,;
• przedstawia skutki Wiosny Ludów we Francji;
Na ocenę dobry uczeń:
• wymienia przyczyny Wiosny Ludów w monarchii habsburskiej i państwach włoskich;
• przedstawia skutki Wiosny Ludów w państwach europejskich;
• wyjaśnia, co spowodowało różnice w przyczynach Wiosny Ludów w poszczególnych państwach europejskich;
• wymienia przyczyny wojny krymskiej;
Na ocenę bardzo dobry uczeń:
• wyjaśnia, co ułatwiło monarchom tłumienie wystąpień w okresie Wiosny Ludów;
• wyjaśnia, co ułatwiło Ludwikowi Napoleonowi przejęcie pełni władzy we Francji;
• przedstawia znaczenie Wiosny Ludów i wojny krymskiej dla układu sił w Europie w poł. XIX w.;
Na ocenę celujący Na ocenę dopuszczającą uczeń:
uczeń:

• wyjaśnia, dlaczego do wystąpień w okresie Wiosny Ludów nie doszło w Anglii i Rosji;
•wyjaśnia, dlaczego wojnę krymską uznaje się za kres działalności Świętego Przymierza;
• przedstawia działalność Florance Nightingale;

III METODY I NARZĘDZIA SPRAWDZANIA I OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

A. Formy aktywności podlegające ocenianiu

a) odpowiedzi ustne (z trzech ostatnich lekcji)
b) kartkówki (niezapowiedziane z trzech ostatnich lekcji)
c) 2 prace klasowe (sprawdziany). Jeżeli uczeń nie pisał pracy z powodu nieobecności, musi ją napisać do dwóch tygodni, w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Jeżeli z własnej winy uczeń nie napisze zaległego sprawdzianu w dzienniku pojawi się adnotacja **nb**,
- aktywność na lekcji (wypowiedzi ustne, praca w grupach- z tekstem podręcznika, tekstem źródłowym, analiza SWOT, drzewo decyzyjne,
- prace domowe (wypracowania na określony temat)
- prowadzenie własnych notatek (dodatkowych)
- zadania dodatkowe (np. sporządzenie gazetki), konkursy

B. Tryb oceniania

1. Za aktywność na lekcji uczeń otrzymuje „plusy"; 3 „plusy" daje ocenę bdb.
2. Ocena śródroczna wystawiana jest na podstawie ocen cząstkowych z całego półrocza, ocena roczna – na podstawie ocen z obu semestrów.
3. Oceny śródroczne i roczne nie muszą być średnią arytmetyczną ocen wpisanych do dziennika. W sytuacji, w której ocena ostateczna jest niejednoznaczna, znaczenie rozstrzygające mają oceny z wypracowań i obejmujących większy zakres materiału pisemnych sprawdzianów wiedzy i umiejętności
4. Punktacja sprawdzianów: zgodnie z zapisem w statucie szkoły

C. Zasady poprawiania ocen
Uczeń ma możliwość poprawy oceny – jeżeli deklaruje taką chęć – w formie i terminie ustalonych przez nauczyciela.

IV ZASADY OBOWIĄZUJĄCE PODCZAS NAUCZANIA ZDALNEGO

1. Nauczyciel będzie traktować każdego ucznia indywidualnie, uwzględniając jego warunki lokalowe i techniczne. Uczeń będzie miał możliwość wykazania się wiedzą i umiejętnościami za pomocą środków i form ustalonych wspólnie z nauczycielem.
2. Uczeń ma obowiązek uczestniczyć we wszystkich zajęciach, wykonywać zadania domowe i uczestniczyć we wszystkich formach sprawdzania wiedzy i umiejętności ustalonych przez nauczyciela.
3. Wymagania dotyczące otrzymania ocen cząstkowych, semestralnych i końcoworocznych są identyczne jak podczas nauczania stacjonarnego.

V DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH DLA UCZNIÓW MAJĄCYCH ORZECZENIA I OPINIE PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNYCH

W stosunku do uczniów z opiniami z poradni psychologiczno- pedagogicznej stosuje się ułatwienia mające na celu stworzenie im optymalnych warunków do spełnienia wymagań zawartych w podstawie programowej. W pracy dydaktycznej uwzględnia się zalecenia zawarte w opinii poradni, takie jak np.

- wydłużenie czasu pracy
- ocenianie prac pisemnych głównie pod względem merytorycznym
- niebranie pod uwagę przy wystawianiu oceny błędów ortograficznych
- indywidualne podejście do ucznia
- dostosowanie warunków sprawdzianów do potrzeb uczniów z deficytami wzroku lub słuchu.